

El goig de viure

Text > MIQUEL AGUIRRE

No tinc cap mena de dubte que l'edició dels *Dietaris* de Miquel Pairolí a càrrec de l'Editorial Gavarres és la constatació de l'estima que només la fonda amistat és capaç de pouar. Els de Gavarres, amb els Madridià al capdavant, continuen fidels al seu amic, que ens va deixar l'any 2011. L'edició dels *Dietaris* és una prova irrefutable, doncs, d'aquesta estima: és acurada, és impecable, aplega els dietaris que ara es feien cars i introbables, i va encapçalada d'una il·lustració grandiosa d'Àngel del Pozo. L'edició impecable segueix amb un pròleg de Vicenç Pagès i Jordà que és tota una guia de viatge per entendre i per capbussar-nos en la literatura de Pairolí.

Perquè l'altra intenció, gens dissimulada, de l'Editorial Gavarres va molt més enllà de recordar i reviu l'amic. El que aquesta gent pretén és acostar a l'univers lector una joia que, fins ara, ha passat pràcticament desapercibuda. Així doncs, ens posen damunt la taula un pastís saborós. Aquest és un llibre per tenir a la tauleta del llit i cloure positivament el dia. La meva recomanació és llegir els *Dietaris* a poc a poc, quasi amb recança que s'acabin. Però també s'han de llegir a poc a poc perquè són plens d'imatges, d'observacions fines i intel·ligents i, sobretot,

d'aprenentatges. No obstant això, és un llibre que no s'acaba mai, que sempre ens esperarà, que sempre podrem abordar des de qualsevol pàgina. Això també ens passa amb Pla o Montaigne.

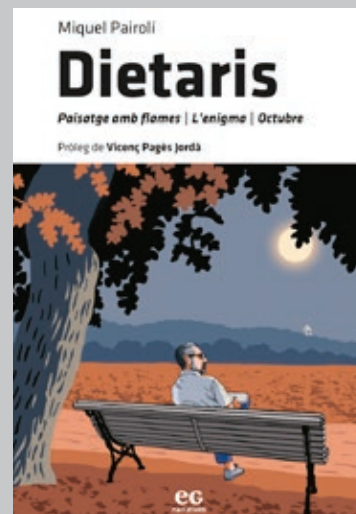
Perquè hi ha un lligam que connecta la literatura de Montaigne, de Pla i finalment la de Pairolí. Com si es tractés d'una ruta ferroviària que comença amb una estació d'origen, que té una parada obligada i que finalment arriba a una destinació. En tots tres hi ha una mirada compromesa cap a la dimensió cívica, però també una voluntat d'entendre els designis de l'ànima humana. I tots tres, en el tombant de la vida, s'aïllen en els seus reductes per observar, per escriure i llegir, i per seguir amb una certa distància la seva decepció sobre la vida pública.

Gosaria insistir que Pairolí marca l'estació final del trajecte que arrencà amb la literatura de Montaigne. El gust pels clàssics, tan present en els escrits de tots tres, ha passat a millor vida. El dietarisme, aquesta dolça mesura del pas de les hores, ja és quasi un objecte tan estrany com una aixada o una arada. El compromís cívic del de Bordeus, que va prosseguir amb el Pla de la postguerra i que es pot rellegir amb cada columna d'en Miquel Pairolí, és cada vegada més rar. El que es por-

actual, per això el llibre porta com a subtítol *Els homes de la meua vida*.

L'altre home de la vida de la Teresa és l'Alain, un antic company d'institut que, amb una simple telefonada, li fa caure el vel dels ulls i la fa deixar enrere l'apatia en què viu. Les ganes de recuperar-hi el contacte després de dècades sense saber-ne res la fan canviar totalment de tarannà: millora el seu rendiment a la feina, es cuida més per millorar el seu aspecte i el seu estat de salut, i també reforma de dalt a baix l'habitatge familiar per convertir-lo, de veritat, en casa seva.

En aquest procés de recuperació té un paper molt rellevant la seva cosina Laura, un personatge secundari que Carme Ferrando Callís repesca del seu debut literari, la novel·la *Visites a Bibury*. L'autora banyolina, que es dedica a la comptabilitat i l'assessorament empresarial de forma professional, la va publicar l'any 2019. Com *No facis plans: Els homes de la meua vida*, aquella narració també tenia una clara vocació feminista, amb una denúncia contra el maltractament psicològic.

PAIROLÍ, Miquel. *Dietaris*. Cassà de la Selva: Editorial Gavarres, 2021. 400 p.

ta, ara i aquí, és la consigna partidària o l'exabrupte d'un descontentament sense nord.

Hi ha qui diu que és una desgràcia que Pairolí no tingui més requesta, i que gairebé és un autor oblidat. I que això és injust. Els seus amics, i els que admirem la seva literatura, podem compartir aquesta part de veritat. Però, en el fons, els dissortats són els altres. Els que passen per aquest món sense haver-lo llegit. Els que no gaudiran dels grans moments de la seva literatura. I perdent-se la literatura de Pairolí, es perdran una guia encertada per aprofundir en allò que podríem anomenar el goig de viure.

FERRANDO CALLÍS, Carme. *No facis plans: Els homes de la meua vida*. Barcelona: Edicions Forment, 2022. 197 p.